«فرهیختگان» ابعاد مختلف سومین رویداد کرسی‌های آزاداندیشی را بررسی کرد

تمرین گفت‌وگو به وسعت ایران

راضیه فلاح - مطهره‌سادات قاسمی
گروه دانشگاه

سومین رویداد کرسی‌های آزاداندیشی روز گذشته به ایستگاه پایانی رسید. قریب‌به ۵۷۵۰ تیم ۵ نفره از سراسر کشور در طول حدود ۶ ماه به رقابت پرداختند تا بالاخره در روزهای جمعه و شنبه گذشته با برگزاری مسابقات فینال و رده‌بندی، تکلیف برترین تیم‌های ۴ محور اصلی رویداد مشخص شود. به بیانی دیگر در مرحله اول و دوم این دوره که به‌صورت درون‌واحدی و استانی در تمام واحدهای دانشگاه آزاد سراسر کشور برگزار شد، ۵۷۵۰ تیم ۵ نفره شرکت داشتند. در مرحله کشوری هم که دور نخست آن به‌صورت مجازی برگزار شد ۴۲۵ تیم ۵ نفره در چهار گرایش با محور سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شرکت داشتند و درنهایت در بخش دوم و حضوری مرحله کشوری ۶۴ تیم ۵ نفره به رقابت پرداختند. اختتامیه رویداد نیز روز گذشته با حضور دکتر محمدمهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، مصطفی رستمی رئیس نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها، عبدالحسین خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و تنی چند از معاونان و مدیران بخش‌های مختلف دانشگاه آزاد در واحد تهران‌مرکزی برگزار شد.

کرسی آزاداندیشی نسل جدیدی از دانشجویان را به جامعه معرفی می‌کند

دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد در ابتدای سخنان خود با تشکر از تمام کسانی که این رویداد را خلق کردند، خطاب به برگزارکنندگان این رویداد گفت: «در دو سال گذشته که رویداد در ابعاد بسیار کوچک‌تری برگزار شد، رهبر انقلاب از مدیریت دانشگاه و شرکت‌کنندگان در رویداد نیز تشکر کردند. شما موجب رضایت رهبر معظم انقلاب را فراهم کردید.»

او با بیان اینکه در زمان خاصی در مساله آموزش قرار گرفتیم ادامه داد: «مساله آموزش به لحاظ ظهور هوش مصنوعی، ظهور ارتباطات جدید و بستر فضای مجازی به‌شدت مورد تاثیر واقع شده است. هوش مصنوعی چه بخواهیم و چه نخواهیم به‌زودی جایگاه خاصی را در صحنه زندگی ما و همه دنیا ایفا خواهد کرد. به‌زودی مردم دو دسته خواهند شد؛ مردمی که مصرف‌کننده هوش مصنوعی هستند و مردمی که تولیدکننده دانش بوده و بر هوش مصنوعی حکمرانی می‌کنند.»

رئیس دانشگاه آزاد اظهار کرد: «درست است که دانش بشری اجتماع می‌یابد و هوش مصنوعی مبتنی‌بر فراگیری دانش شروع به پاسخگویی می‌کند اما یک اثر جدی دارد و آن این است که جوان را از فکر کردن دور می‌کند. وقتی مردم هر لحظه بدون زحمت سوال خود را مطرح و همان لحظه پاسخ دریافت کرده و با آن ابزار پاسخ دیگر خود را نیز دریافت می‌کنند، از تفکر خالی می‌شوند.»

او ادامه داد: «با هوش مصنوعی سطح دانش بسیار بالا می‌رود و مردم هر لحظه موبایل و ابزاری را همراه دارند که حل‌المسائل آنهاست اما دیگر کسی فکر نخواهد کرد. شما جوانان یادتان نیست اما ما بلد بودیم که جذر بگیریم! سال‌هاست دیگر کسی جذر نمی‌گیرد. آن ممارست و توانایی که در جوانان آن دوره وجود داشت امروز دیگر وجود ندارد. پرداختن به هندسه، ریاضیات جدید و فنون ریاضی ذهن ما را آماده می‌کرد اما امروز دیگر کسی یک هفته یا حتی دو ماه وقت خود را برای گرفتن یک انتگرال پیچیده نمی‌گذارد.»

رئیس دانشگاه آزاد با طرح این سوال که نتیجه چیست، توضیح داد: «نتیجه این است که فرد ممارست ندارد. آیا دانش او کمتر است؟ خیر. دانش او بیشتر است اما قدرت خلاقیت ذهنی او به‌تدریج کم می‌شود. برای مواجه با مساله جدید باید خلاقیت انسان به کمک او بیاید. اگر نظام‌های آموزشی ما نظام‌های فعلی باشد دیگر فایده‌ای ندارد. سر امتحان شما از دانشجو بپرسید، دانشجو نیز از هوش مصنوعی سوال خود را مطرح می‌کند.»

او ادامه داد: «نتیجه این است که پاسخ‌ها سریع و به‌هنگام داده می‌شود اما نمی‌توان کار پلیسی کرد و صحنه امتحان را صحنه بگیر و ببند کرد. معتقدم شیوه باید تغییر کند. باید ملاک ارزیابی تغییر کند و دیگر نباید به حجم دانش نمره داد بلکه باید به قدرت استدلال و منطق، فهم و انتخاب سوال نمره داد. بچه‌ها باید استفاده از هوش مصنوعی را در لحظه کنار خود داشته باشند اما این را هم بدانند که هوش مصنوعی همه آنچه که می‌خواهند به آنها نمی‌دهد؛ چراکه قدرت فکر، قدرت استدلال، قدرت مواجه، قدرت پاسخگویی به‌هنگام و قدرت استفاده از مطلب، همگی نکاتی است که چاره کار آن، در فناوری آموزشی کرسی آزاداندیشی است.»

دکتر طهرانچی افزود: «به دنبال کسب و خلق یک فناوری هستیم که از این طریق بتوانیم حتی بر مشکلات دفاع پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی‌ارشد و دکتری که گاهی از محتوا خالی شده هم فائق بیایم. امروز پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد مانند دو دهه قبل به ما توان نمی‌دهد و دانشجوی این مقطع توان قبل را ندارد؛ چراکه بایستی شیوه عوض شود. به نظرم کرسی آزاداندیشی نه‌تنها در عرصه فرهنگی یک نیاز امروز جامعه ما است، نه‌تنها در عرصه اجتماعی دارویی برای جوان جویای حقیقت است، بلکه برای نظام آموزشی دانشگاه‌ها هم یک علاج برای جلوگیری از فروافتادن در چالش‌های جدی که در پیش روی شما است، خواهد بود.»

او با تاکید بر اینکه به نظر می‌آید باید از نگاه‌ها و وجوه متفاوت به کرسی آزاداندیشی نگاه کرد، گفت: «چه بسیار تأسف می‌خوریم که بیش از ۱۰ سال مقام‌معظم‌رهبری از ما دانشگاهیان این مهم را مطالبه می‌کردند اما ما از آن غفلت می‌کردیم، اما امروز کرسی‌ها شور و شعفی را در دانشگاه ایجاد کرده است. سعی کردم به صورت مجازی از زحماتی که دوستان‌مان در این زمینه کشیده‌اند، استفاده کنم؛ به‌طوری که جمعه توانستم فینال بخش فرهنگی و اجتماعی را به صورت مجازی دنبال کنم و واقعا آن لحظه‌ای که نتیجه اعلام شد، یکی از لحظات بسیار غرورآفرین بود. حتی آن وقتی که تیمی نسبت به نتیجه اعتراض داشت هم این‌طور بود، چراکه این به معنی آن است که تیم نسبت به گزاره خودش تعلق، حرف و تعصب دارد.»

رئیس دانشگاه آزاد بیان داشت: «مقام‌معظم‌رهبری فرمودند این افتخاری برای دانشگاه آزاد به شمار می‌رود که این پرچم را برافراشت و دیگر دانشگاه‌ها باید این را ادامه دهند. دانشجویان باید به خودشان ببالند که امسال این‌گونه و به خوبی با اصول مناظره و اصول هم‌آوردی اندیشه آشنا بوده و توانستند در چهارچوب ادب گفت‌وگو و ادبیات فاخر با یکدیگر مواجه شوند. در حالی که گاهی اوقات در سیاستمداران و حتی گاهی در میان قشر فرهنگی‌مان با این مساله مواجه می‌شویم که نمی‌توانند در مباحثات از ادبیات فاخر استفاده کنند و همین مساله موجب دل‌آزردگی جامعه می‌شود. بسیار نیک و شایسته است که این ادب گفت‌وگو در دانشگاه در بین شش هزار تیم به فراخور وجود داشته است. حتی در روزهای آخر که میزبان شما بودیم، ادب گفت‌وگو، ادب منطق ورزیدن، اندیشه ورزیدن و فلسفه ورزیدن را در شما دانشجویان به عینه دیدیم.»

طهرانچی گفت: «کرسی آزاداندیشی نسل جدیدی از دانشجویان ما را به جامعه معرفی خواهد کرد که آنها هیجانی نیستند، بلکه اهل منطق و گفت‌وگو بوده و مهم‌تر ادب مناظره را فرا گرفته‌اند. انصافا این حرکت شما موجب برافراشته شدن خواسته مقام‌معظم‌رهبری که جامعه علمی را به نیکی پیش برده و پیش می‌برند، شده‌اید و به نوبه خودم قدردان این حضور گرم و جدی شما دانشجویان هستم.»

تقدیر رئیس نهاد رهبری از ابتکار دانشگاه آزاد در کرسی‌های آزاد اندیشی

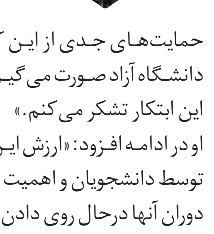

مصطفی رستمی، رئیس نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری در دانشگاه‌ها نیز در اختتامیه این رویداد گفت: «رویداد کرسی‌های آزاداندیشی ابتکار خوبی توسط دانشگاه آزاد بود. از دکتر طهرانچی بابت حمایت‌های جدی از این کار و کارهای خلاقانه‌ای که در دانشگاه آزاد صورت می‌گیرد و از دکتر جهان‌بین به‌واسطه این ابتکار تشکر می‌کنم.»

او در ادامه افزود: «ارزش این کار بیش از موضوعات انتخابی توسط دانشجویان و اهمیت اثبات آنها، به اتفاقی است که در دوران آنها درحال روی دادن است. مجموعه‌ای درحال تربیت هستند که تجربه انباشته و ارزشمندی در ارائه دیدگاه‌های خود پیدا می‌کنند. چه بسا سنجیدگی بیشتری نیز در ارائه نکات اتفاق می‌افتد. کسی که استدلال و دفاع از دیدگاه خود را تمرین می‌کند سنجیده سخن گفتن را یاد می‌گیرد.»

کرسی‌ها نیازمند روایتگری برای ماندگاری است

عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در این مراسم گفت: «کرسی‌های آزاداندیشی با رعایت ادب و منطق در میان دانشجویان برگزار می‌شوند.» وی افزود: «بیش از ۴ هزار کرسی در ۶ ماه اخیر برگزار شد، کرسی‌های آزاداندیشی به‌روز هستند و دانشجویان با مطالعه و ادب و تفکر در آنها حضور می‌یابند.»

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ادامه داد: «پیشنهادم این است که کرسی‌های آزاداندیشی باید روایتگری درستی داشته باشند و یک فرد خوش‌قلم مسئولیت آن را برعهده بگیرد تا ماندگار شوند.» وی اضافه کرد: «پیشنهاد سوم برای بهتر برگزار شدن کرسی‌ها این است که باید از کرسی‌های آزاداندیشی، نظریه استخراج شود و پیشنهاد چهارم این است که با وجود اینکه دانشجویان شرکت‌کننده در کرسی‌ها با علاقه و انگیزه و منطق و ادب حضور می‌یابند، باید جهت تشویق امتیازهای ویژه‌ای به آنها اختصاص یابد.» دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ادامه داد: «پیشنهاد پنجم این است که برای دانشجویان دکتری کرسی‌های ترویجی برگزار شود، یعنی از رساله آنها سالانه کرسی‌های ترویجی انجام شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی با تاییدیه آن موافقت کند.»

۴ مانع تفکر از زبان معاون فرهنگی دانشگاه آزاد

فرزاد جهان‌بین، معاون فرهنگی دانشگاه آزاد در این مراسم گفت: «حدود ۵ ماهی از برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی می‌گذرد که فضای خوبی در این راستا ایجاد شده است.» جهان‌بین تصریح کرد: «در برنامه‌های اینچنینی موانع تفکری داریم. اگر اینها را رفع نکنیم نمی‌توانیم خردورز و متفکر باشیم. اولین آن طمع و هوای نفس انسان است و کسی که می‌خواهد خردورز باشد باید ابتدا عقل را بر خود چیره کند و عمارت وجود انسان نباید از عمارت عقل خارج شود.»

معاون فرهنگی دانشگاه آزاد ادامه داد: «دومین مانع تفکر عوام‌زدگی است که مانع خردورزی می‌شود و سومین و چهارمین آن تحجر و تاثیر محشورات عوام‌شدن است. کرسی‌های آزاداندیشی یک بازی جدی و سرمشق زندگی است.» جهان‌بین اضافه کرد: «امسال کرسی‌های آزاداندیشی سنگین‌تر از سال‌های گذشته برگزار شد. سال اول ۱۴۶۲ تیم ۴ نفره، سال دوم ۲۶۸۱ تیم و سال سوم ۵۶۱۲ تیم در مرحله اول مجازی کشوری و در مرحله حضوری حدود ۴۰۰ کرسی برگزار شده که درمجموع استان‌ها برگزاری بیش از چند هزار کرسی آزاداندیشی را شاهد بوده‌ایم.»

برترین‌های رویداد سوم را بشناسید

محور اقتصادی

رتبه اول محور اقتصادی سومین دوره رویداد دانشجویی کرسی‌های آزاداندیشی دانشگاه آزاد به تیم انجمن علمی اقتصاد از واحد تهران غرب با اعضای علی عباسیان، محمدعلی ساعدی‌داریان، محمدحسین معصومی و سارا صفری تعلق گرفت. در همین محور رتبه دوم تیم اندیشه‌نو از واحد کرمانشاه اعضای این تیم حدیث کیانی، سیدعلی حسینی، سینا فخری، پریسا امیری بودند. سومین تیم منتخب رسانش از واحد نجف‌آباد بود که هما متین‌فر، سیدعلی ابطحی، سمانه قانعیان و محمد مومنی بودند، همچنین رتبه چهارم به تیم اقتصاد نوین از واحد تهران غرب با اعضای مهدی نکونام، حسین بیگ‌ویردی، زهرا گلی و سحر علافی تعلق گرفت.

محور سیاسی

تیم‌های برگزیده محور سیاسی به ترتیب به تیم روشنگری از واحد ملایر متشکل از سیدرضا حسینی، مریم عبدلی، کیانا چیتی و زهرا محرابی تعلق گرفت. پس از آن عنوان دومی به تیم تبیان از واحد مهران با اعضای فاطمه مظفری، محمد مهدی مظفری، امیر رضا عباسی و حسین محمدزاده رسید. رتبه سوم این بخش نیز به تیم کاتوزیان از واحد لاهیجان با اعضای امیرمحمد شریف‌نیا، یاسر احمدی‌نژاد، مهدی جمشیدبیگی و محمدمهدی مفتاح‌بکایی تعلق گرفت و همچنین عنوان چهارمی این محور به تیم دادجو متشکل از چهارنفر از دانشجویان واحد شیروان با اسامی محمد کاظمی، نسرین فرج‌زاده، میلاد بنداد و هانیه بابائیان رسید.

محور فرهنگی

چهار تیم برتر محور فرهنگی به ترتیب تیم‌های نون‌والقلم از واحد کرمانشاه، پله‌پله تا دنیای نوین از واحد اردبیل، دختران ایران از واحد رشت و سباط از واحد شیراز معرفی شدند. اعضای تیم نون‌والقلم حسنا زرینی، ابوالفضل رضایی، درسا خرازی و زهرا صادقی؛ اعضای تیم پله‌پله تا دنیای نوین آیدا جمشیدزاده، محمدرضا فروتن، رضا فروغی‌وند و کیمیا حسین‌پور بودند و همچنین دانشجویان اعضای تیم دختران ایران نگار حسین‌پور، مطهره سرخوش، فاطمه نظامیوند و سحر رحمانی و اعضای تیم سباط سپیده درساطبیب، محمد سلامات‌ثانی، نرگس اکبری و درنا بهزادی بودند.

محور اجتماعی

رتبه اول محور اجتماعی به ترتیب به تیم آزاداندیشان متشکل از یاسین آقازاده، نیما اسکندری، میرحسین قاره‌قرآن و علیرضا علیزادگان از واحد علوم پزشکی تبریز رسید، پس از آن تیم روشن‌اندیشان از واحد دماوند با اعضای بهناز رضایی، محمدرضا محمدی، سارا خداشناس و رویا شریفی تعلق گرفت. رتبه سومی این محور نیز به تیم انسان آزاداندیش از واحد تهران غرب رسید، اعضای این تیم محمد شایان‌مهر، کیارش اسدی کمال، کیمیا صفائی‌پژوهشگر و ریحانه برزگرعباسپور بودند. سرانجام عنوان چهارمی محور اجتماعی به تیم اندیشه‌دانشجو از واحد بوشهر با اعضای زهرا سعیدی، مهسا شیبانی، روشنک زنگنه و زینب بازدرهوا تعلق گرفت.

جامعه دانشجویی فرهنگ گفت‌وگو را باید در بستر دانشگاه بیاموزد

اسدالله بیات، مدیرکل فرهنگی دانشگاه آزاد استان تهران درخصوص جزئیات سومین دوره رقابت تیم‌های دانشجویی کرسی‌های آزاداندیشی واحدهای دانشگاه آزاد عنوان کرد: «این اقدام دانشگاه آزاد از همان سال اول مورد توجه مقام‌معظم‌رهبری قرار گرفت و هر دوره باشکوه‌تر از قبل برگزار شد. افزایش تعداد تیم‌های شرکت‌کننده در این رویداد از هزار تیم به بالای ۵ هزار تیم در این دوره خود نشانی از بالاتر رفتن، شکوه و مقبولیت برگزاری این رقابت در بین دانشجویان است.»

بیات در ادامه افزود: «روز جمعه ۲۳ تیرماه ۴ تیم برتر محورهای اجتماعی و فرهنگی به مرحله نهایی راه پیدا کردند. در محور فرهنگی دیدار نهایی بین تیم‌های دانشجویی واحدهای اردبیل و کرمانشاه و دیدار رده‌بندی بین تیم‌های دانشجویی رشت و شیراز برگزار شد. همچنین در محور اجتماعی دیدار نهایی بین دانشجویان تیم‌های واحدهای دماوند و علوم پزشکی تبریز و دیدار رده‌بندی بین دانشجویان تیم‌های واحدهای تهران‌غرب و بوشهر برگزار شده است. از سوی دیگر رقابت‌های دور سوم محورهای اقتصادی و سیاسی در روز جمعه دنبال شد. دور نهایی دیدارهای محورهای سیاسی و اقتصادی نیز روز گذشته برگزار شد.»

مدیرکل فرهنگی دانشگاه آزاد استان تهران با تاکید بر تحولاتی که در ۳ دوره برگزاری این رویداد دانشجویی اتفاق افتاده خاطرنشان کرد: «هر جریانی از یک نقطه‌ای آغاز می‌شود و به مرور و با گذشت زمان و کسب تجربه اشکالات خود را برطرف و نقاط مثبتش را افزایش می‌دهد. رویداد کرسی‌های آزاداندیشی پس از دریافت بازخوردهای برخی از اشکالات بر آن شد تا این اشکالات را برای این دوره برطرف کند. برای مثال انتخاب محورها در دوره‌های قبل به‌صورت مثبت و منفی بود که پس از رویت این اشکال این شیوه به شیوه کلیدواژه تغییر پیدا کرد.»

او در پاسخ به این سوال که چه اشکالی در نوع برگزاری دیدارها به‌صورت مثبت و منفی وجود داشته، بیان کرد: «در این نوع ممکن بود یک تیم امروز به دفاع یک موضوعی استدلال‌های خود را بیان کند و فردا براساس قرعه مجبور شود درباره همان موضوع انتقاد خود را مطرح کند. این یکی از بزرگ‌ترین اشکالاتی بود که در این نوع برگزاری وجود داشت. به پیشنهاد خود دکتر طهرانچی این اشکال با روند کلیدواژه‌ای تغییر کرد و رضایتمندی بسیاری از سوی دانشجویان را به همراه داشت.»

بیات درمورد چگونگی برگزاری رویدادها به‌صورت کلیدواژه گفت: «دانشجویان با گزاره‌های پیشنهادی خود به‌صورت ۲ به ۲ با تیم‌هایی که گزاره‌های مشابه دارند؛ روبه‌روی هم قرار می‌گیرند. به‌عنوان مثال یک تیم گزاره اقتصاد مقاومتی را پیشنهاد می‌کند و این تیم با تیمی که موافق این اقدام اقتصادی نیست روبه‌رو می‌شود. حدود هزار و ۷۶۰ گزاره از بین ۶۴ تیم راه یافته به مرحله حضوری کشوری به دبیرخانه ارسال شد و تیم برگزاری با تلاش مضاعف این گزاره‌ها را ۲ به ۲ مقابل یکدیگر قرار دادند. در نتیجه این اقدام خروجی بسیار رضایت‌بخش شد و افراد درخصوص موضوعاتی که خود معتقد هستند صحبت کرده و نظرات خود را ارائه کردند.»

مدیرکل فرهنگی دانشگاه آزاد استان تهران درباره هدف از برگزاری رویداد تیم‌های دانشجویی کرسی‌های آزاداندیشی عنوان کرد: «افزایش تاب‌آوری دانشجویان در مقابل نظر مخالف یکی از مهم‌ترین اهداف برگزاری این رویداد است. همچنین با این اقدام دانشجویان می‌آموزند با یکدیگر گفت‌وگو کنند و در مقابل افکار مخالف چگونه برخورد مسالمت‌آمیزی داشته باشند. جامعه دانشجویی باید بیاموزد نوع اعتراض دانشجویی شبیه کف خیابان نیست و می‌توان در یک سالن با مخالف خود گفت‌وگو کرد. درنهایت یا قانع می‌شود یا طرف مقابل را قانع می‌کند.»

او در ادامه افزود: «جریان برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی با این هدف کار خود را آغاز کرد و امسال که درحدود ۶ هزار تیم در آن شرکت داشتند به تعبیری توانسته این نوع نگاه را به بیش از ۲۰ هزار دانشجو بیاموزد. باید جامعه دانشجویی فرهنگ گفتمان را در بستر دانشگاه بیاموزد و آن را به دیگر ارکان جامعه تسری دهد. این جریان امروز شکل گرفته، راه خود را پیدا کرده و پیش خواهد رفت.»

مدیرکل فرهنگی دانشگاه آزاد استان تهران در ادامه افزود: «از اسم این رویداد مشخص است که بستر بیان نظرات دانشجویان را فراهم خواهد کرد. حتی در بسیاری از جلسات چنان انتقادات تند می‌شود که شاید کسی باور نکند دانشجویان به این راحتی در یک فضا و بستر مشخص آن را بیان می‌کنند. این امر به این علت است که دانشجویان می‌دانند برای بیان هر سخنی در چهارچوب قانون آزاد هستند و جواب منطقی خود را دریافت کنند.»

او درباره کیفیت برگزاری این دوره رویداد تیم‌های دانشجویی کرسی‌های آزاداندیشی بیان کرد: «به نسبت ۲ دوره قبل بهتر شده و رضایتمندی دانشجویان بسیار بیشتر شده است. اگر دانشجویان پیشنهاداتی برای بهبود دوره‌ها باشد مورد توجه قرار می‌گیرد. برای مثال امسال با آنکه امسال داورها از اساتید دانشگاه‌های مطرحی مانند الزهرا بودند اما برخی از دانشجویان معتقد بودند که بهتر است داورها از بین اساتید دیگر استان‌ها به غیر از تهران انتخاب شوند.»

ادامه در صفحه ۵

ادامه از صفحه ۴

دانشجویان توانمندتر از دوره‌های قبل ظاهر شدند

لیلا نیرومند، رئیس هیات داوران محور فرهنگی با اشاره به روند داوری در رویداد کرسی‌های آزاداندیشی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «مرحله اولیه این دوره از کرسی‌های آزاداندیشی به‌صورت آنلاین برگزار شد و درحال حاضر به‌صورت حضوری در خدمت دانشجویان هستیم. داوری دوره سوم به این روش بود که ما در هر گروه ۵ داور داشتیم. هیات داوران پای مناظره دو تیم شرکت‌کننده می‌نشستند و درنهایت به‌صورت مجزا امتیاز خود را اعلام می‌کردند، همچنین در هر جلسه به جهت رسیدگی به اعتراضات دانشجویان دو ناظر حضور داشتند.»

وی افزود: «قطعا در برگزاری این کرسی‌ها با اعتراضاتی روبه‌رو شدیم که تیم نظارت به‌صورت شبانه‌روزی فعال بود و سعی کردیم به تمام اعتراضات پاسخ بدهیم. امسال سومین دوره برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی است و به همین دلیل هیات اجرایی تبحر بیشتری پیدا کرده است، همچنین دانشجویان توانمندتر از دوره‌های قبل در این رویداد ظاهر شدند.» نیرومند با اشاره به حضور افراد برتر در دوره گذشته در کنار تیم‌های دوره سوم بیان کرد: «برخی از افرادی که در دوره‌های قبل در این رویداد شرکت کرده بودند، به‌صورت خودجوش تیمی تشکیل داده‌اند و به‌عنوان استاد مشاور در کنار تیم‌های جدید حضور داشتند. این موضوع نشان می‌دهد که کرسی‌های آزاداندیشی توانسته است جای خودش را در بین دانشجویان باز کند و فرهنگ نقد، تحلیل و جست‌وجوگری را عملیاتی کند.» وی ادامه داد: «وجه تمایز دوره سوم نسبت به دوره‌های پیش این بود که تیم اجرایی دائما درحال رصد فعالیت گروه‌ها بودند و نظرسنجی صورت می‌گرفت و در مرحله‌های بالاتر کار دقیق‌تر و حساس‌تر انجام می‌شد.»

روند داوری‌ها با افزایش تجربه‌ها بهتر خواهد شد

حبیب‌الله کریمیان، عضو هیات‌علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد واحد گرمسار و عضو هیات داوران با تاکید بر اینکه در ۳ دوره مسابقات رویداد کرسی‌های آزاداندیشی حضور داشته؛ گفت: «این دوره از مسابقات به‌نسبت دوره‌های قبل از جهت استقبال دانشجویان وضعیت بهتری دارد. از سوی دیگر برخی تغییراتی که در نحوه برگزاری مسابقات ایجاد شده نیز بر بهبود روند مسابقات تاثیر مثبت داشته و کیفیت رویداد را نیز افزایش داده است. با این حال هنوز هم از برخی لحاظ کم و کاستی وجود دارد.»

او عنوان کرد: «تعداد دانشجویانی که در این رویداد حاضر شده‌اند با همه رشدی که در این دوره حاصل‌شده، اما هنوز به نسبت تعداد کل دانشجویان دانشگاه آزاد کم است. همچنین بسیاری از تیم‌ها توزیع متعادلی را در همه رشته‌های تحصیلی ندارند. برای مثال در محور اجتماعی توقع می‌رود دانشجویان جامعه‌شناسی حضور داشته‌باشند اما این‌گونه نیست. از سوی دیگر دانشجویان حاضر در این رویداد بیشتر در مقاطع کاردانی و کارشناسی هستند و استقبال دانشجویان تحصیلات تکمیلی از این رویداد بسیار کم بوده است. چرایی این امر برای من مشخص نشده و باید آن را به‌صورت دقیق بررسی کرد.»

کریمیان با بیان اینکه به علت روند قوانین رویداد کرسی‌های آزاداندیشی برخی مشکلات داوری هنوز وجود دارد؛ به راهکارهای کاهش مشکل این بخش اشاره و تصریح کرد: «باید گفت که برخی اشکالات در فرآیند اجرا مشخص می‌شود و به مرور در نحوه ارزیابی‌ها برطرف خواهد شد. با این نگاه هر دوره داوری‌ها به نسبت قبل بهتر بوده و در آینده نیز روندش بهتر خواهد شد.»

عضو هیات داوران مسابقات رویداد کرسی‌های آزاداندیشی افزود: «افزایش تعداد داورها از ۳ نفر به ۵ نفر یکی از ۲ اقدام مثبتی بوده که امسال اعمال شده است. حضور ۳ نفر داور با نگاه‌های متفاوت، قطعا در روند داوری هم تاثیر بیشتری خواهد گذاشت و ضریب اشتباه و تاثیر نظر منفی به‌مراتب کاهش می‌یابد. همچنین استفاده از اصل چراغ سبز نیز یکی دیگر از اتفاقات مبارکی بود که در این دوره اتفاق افتاده است. به‌عنوان مثال در دوره قبل شاهد بودم که اختلاف رای مثبت و منفی داورها بسیار می‌توانست روی امتیاز نهایی تاثیرگذار باشد و این امر یکی از معایب نوع داوری‌های به شیوه سابق بوده است.»

مکانیسم چراغ سبز مشکلات بخش داوری را کاهش داد

امیر مسعود مظاهری، عضو هیات‌علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و عضو هیات داوری رویداد کرسی‌های آزاداندیشی درخصوص نحوه برگزاری این دوره از مسابقات گفت: «در این دوره از رویداد به نسبت سال‌های گذشته تیم‌ها از کمیت و کیفیت بیشتری برخوردار بوده‌اند. البته امسال پس از برگزاری استانی، تیم‌ها در یک مرحله غیرحضوری در واحد تهران‌غرب هم حاضر شدند و به‌نوعی غربالگری نهایی روی تیم‌ها انجام شد و امروز به مرحله نهایی رسیدیم.» او ضمن بیان اینکه در هر ۳ دوره رویداد به‌عنوان استاد داور حضور داشته، ادامه داد: «جمع کل آرا شاخص و معیار پیش از این ملاک داوری‌ها بود که این نوع نگاه مشکلات و نقصان‌های خود را به همراه داشت. برای مثال اگر یک استادی یک نظر خیلی بالا راثبت می‌کرد، رای و نظر دیگر داورها را هم تحت‌الشعاع قرار می‌داد. به هر حال عدد فاصله تیم‌ها بسیار بزرگ نبوده و در نتیجه قاعده اصلی به هم می‌خورد. ایجاد مکانیسم چراغ سبز باعث شد تا این کاستی جبران شود.» عضو هیات‌علمی واحد تهران‌مرکزی درباره این مکانیسم توضیح داد: «براساس این مکانیسم هر امتیاز بالای ۶۰ چراغ سبز را به همراه دارد و اگر تیم‌ها در تعداد چراغ سبز برابر شدند آن وقت به جمع آرای امتیازها مراجعه می‌شود. این روش به عقیده من روشی عادلانه‌تر بوده و در نتایج نهایی تاثیر مثبتی داشته است. همچنین داورها می‌توانند ۲ نگاه ارزشی و هنجاری مبتنی‌بر باورها و ارزش‌های شخصی داشته باشند و در مقابل نگاه دیگر ارزیابی واقع‌بینانه براساس توضیحات و مطالب استفاده شده است که شاید حتی با نظر شخصی داور مغایرت داشته باشد. در اینجا داورها باید توجه داشته باشند که علاوه‌بر بررسی بعد هنجاری موضوعات به بعد واقع‌بینانه بر مبنای استدلال‌های به کار برده شده هم توجه کنند.» عضو هیات داوری سومین دوره از رویداد کرسی‌های آزاداندیشی با بیان اینکه شرح گزاره و نقض گزاره ۲ عاملی است که باید در داوری‌ها به آن توجه شود، اظهار داشت: «برخی تیم‌ها خیلی از مواقع دچار این خطا می‌شدند که به جای پرداخت به شرح گزاره موضوع خود، به نقض گزاره تیم مقابل می‌پرداختند. در این قسمت اصل موضوع مغفول می‌ماند و اگر داور هم به این مساله توجه نمی‌کرد، آنگاه شاهد این بودیم که داور براساس مباحثه نقض را نمره می‌داد. این درحالی است که اگر تیمی نتواند گزاره خود را شرح دهد، در اصل نتوانسته عملکرد درستی داشته باشد. همچنین برخی تیم‌ها تمرکز بیشتری روی مباحثی که تسلط‌شان بر آن بیشتر بود داشتند و قطعا داورها باید روی شرح و نقض گزاره‌ها دقت کرده و نظر دقیقی را اعلام کنند.»

برای مشاوران کرسی‌ها امتیازات لازم در نظر گرفته شود

حمیدرضا جعفری، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد واحد تهران غرب و داور دوره سوم رویداد کرسی‌های آزاداندیشی با اشاره به شرایط حاکم بر رویداد کرسی‌های آزاداندیشی بیان کرد: «نکته مثبت این دوره نسبت به دوره‌های قبل این بود که برای هر گروه پنج داور در نظر گرفته شد و انتخاب تیم‌های برتر با دقت بیشتری انجام شد. همچنین نظارت‌هایی صورت می‌گرفت که احتمال ارتباط‌گیری اساتید همراه یا دانشجویان با داوران به صفر برسد، یا فشار همراهان بعد از اعلام نتایج بر داوران تاثیری نگذارد. در مجموع شرایط این رویداد خوب بود اما هر برنامه‌ای قابل ارتقا است.» وی در ادامه گفت: «پیشنهاد بنده به مسئولان این بود که در مرحله فینال رقابتی صورت نگیرد، و به جای آن معدل پنج رقابت قبلی آنان مد نظر قرار بگیرد. با این روش عملا نظر ۲۵ داور در نتایج پایانی تاثیرگذار خواهد بود.» جعفری با اشاره به کیفیت مباحث دانشجویان اظهار کرد: «کیفیت مباحث دانشجویان بسیار عالی بود، ولی با توجه به گزارش‌هایی که از سمت دانشجویان رسیده است، اساتید مشاور برای تیم‌ها وقت نمی‌گذارند. دلیل آنان عدم ایجاد امتیاز مثبت برای مشاوران است. این درحالی است که دانشجو نیاز به همراهی و کمک دارد.» وی افزود: «اگر روند رویداد مانند سال‌های اولیه ادامه پیدا کند، قطعا ما شاهد پیشرفتی نخواهیم بود، در رویداد دوره سوم موضوعات به‌روز اعلام شد. سال‌های اول هدف از رویداد کرسی‌های آزاداندیشی صرفا گفت‌وگوی دانشجویان در فضای دانشگاه بود. انتظار می‌رود این رویداد در سال‌های بعد جدی‌تر دنبال شود، درواقع هدف نباید صرفا رقابت گفتمانی باشد.»

رویداد سوم از زاویه نگاه دانشجویان

تقویت تفکر نقادانه مهم‌ترین اتفاق رویداد کرسی‌هاست

نیما اسکندری، دانشجوی واحد علوم پزشکی تبریز

یکی از مثبت‌ترین اتفاقی که در این رویداد حاصل می‌شود، تقویت تفکر نقادانه دانشجویان است. اما به‌طور طبیعی اشکالاتی نیز مانند اعلام نشدن گزاره‌ها تا شب قبل، نبود زمان کافی برای آماده شدن، تغییر زمان‌ها و شائبه سوگیری داورها نیز وجود داشته است. در اصل هیچ سوگیری‌ای از سوی داورها وجود نداشت؛ اما چون بسیاری از داورها عضو واحدهای میزبان بودند، حس سوگیری به دانشجویان منتقل می‌شد.

تا زمانی که این بحث‌ها حرفه‌ای‌تر نشوند امکان گسترش آن نیز وجود ندارد. از سوی دیگر تا زمانی که خود تیم‌ها این ذهنیت را داشته باشند که برای رسیدن به نتایج بهتر باید از روش‌های چاپلوسانه استفاده کرد؛ به‌طور کلی اتفاق موفقی رخ نخواهد داد. به‌عقیده من نیازی نیست که کرسی‌ها محدود به مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی باشند و حتی می‌توانند جنبه علمی نیز داشته باشند. همچنین می‌توان آن را در سطح اساتید نیز گسترش داد. تنها همان کیفیت بحث‌ها است که با معیارهای امتیازدهی داورها می‌توان این بخش را نیز تقویت کرد.

داورها به‌صورت متمرکز از چند واحد نباشند

بهناز رضایی، دانشجوی واحد دماوند و سرگروه تیم روشن‌اندیشان

داوری‌ها می‌توانست بهتر باشد و با دایره بیشتری از اساتید انجام می‌شد. به دفعات دیده شد که داورها از اساتید دانشجویان بودند. به‌عقیده من یکی از مواردی که در این دوره به کرات دیده شد، برخورد قوم و نژادی با تیم‌ها از سوی داورها بوده است.

اگر داورها از دیگر شهرها انتخاب شوند و به‌صورت متمرکز از چند واحد نباشند، دانشجویان بیشتری به روند انتخاب اطمینان می‌کنند و بالطبع همین امر باعث افزایش انگیزه برای شرکت در این رویداد خواهد شد. حداقل این اقدام این است که رضایت دانشجویان بالاتر می‌رود و همین عامل مهمی برای ترغیب بیشتر افراد است.

داورها به‌صورت رندوم تغییر کنند

علیرضا علیزادگان، دانشجوی واحد علوم پزشکی تبریز

تمرکز تیم‌ها در یک واحد و نزدیکی محل اسکان و برگزاری رویدادها یکی از محاسن بزرگ رویداد امسال بود. همین نزدیکی برای تیم‌های شهرستانی فرصت خوبی را ایجاد کرده بود تا زمان خود را برای رفت‌وآمد از دست ندهند. اما اعلام دیر گزاره‌ها و تغییر ناگهانی آنها یکی از بدترین اتفاقاتی بوده که باعث شده حتی ساعت خواب دانشجویان نیز تغییر کند و از ساعت کمتری بخوابند.

بهتر است از همه استان‌ها داورهای مختلف حضور داشته باشند و به‌صورت رندوم تغییر کنند. عدم‌تغییر داورها باعث می‌شود در زمانی که گزاره‌ها تکرار می‌شدند، بالطبع بحث و موضوعیت بحث نیز تکراری شده و همین عامل روی رای‌ها تاثیرگذار باشد.

هدف ارتقای سواد فکری و فرهنگی دانشجویان است

مطهره سرخوش‌پور، دانشجوی واحد رشت و سخنران گروه دختران ایران

کرسی‌های آزاداندیشی باعث می‌شود دانشجویان رشته‌های مختلف دیدگاه خود را به‌عنوان جوان امروزی در فضای دانشگاه بیان کنند، این اتفاق باعث رفع ابهامات آنان در موضوعات مختلف نیز خواهد شد. ممکن است برخی تیم‌ها به‌دلیل وجود یک برد و باخت در آخر این رویداد روحیه خود را ازدست داده یا از شرکت در این رویداد ناامید شوند، این مساله می‌تواند نقطه ضعف تلقی شود، اما درواقع هدف از برگزاری این نوع رویدادها ارتقای سواد فکری و فرهنگی دانشجویان است. قبل از برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی باید آموزش‌های خوبی برای دانشجویان صورت گیرد، همچنین نیاز است روانشناس و اساتید در کنار دانشجویان قرار گیرند و به آنها در این راستا کمک کنند و در نهایت در یک مسیر درست هدایت شوند. همچنین شنیده شدن عقاید و راهکارهای ارائه شده می‌تواند دانشجویان را به این نوع از کرسی‌های آزاداندیشی متمایل کند.

افراد شرکت‌کنندگان کار گروهی را یاد گرفتند

فاطمه نظامی‌وند، دانشجوی واحد رشت و محقق گروه دختران ایران

یکی از مهم‌ترین نقاط قوتی که این مجموعه ایجاد کرد این بود که افراد شرکت‌کننده کار گروهی را یاد گرفتند، دید ما نسبت به مسائل گسترده‌تر شد و با تیم‌های دیگر آشنا شدیم و این مساله موجب تعالی افراد خواهد شد. یکی از مسائلی که می‌توان آن را به‌عنوان نقطه ضعف ذکر کرد، مسافت طولانی است که دانشجویان شهرستانی برای حضور در این کرسی باید طی کنند. البته حمایت و تداراکاتی که برای دانشجویان دیده شد قابل‌قبول بود، ولی به‌هرحال از نظر جسمانی و روحی دانشجویان شهرستانی دچار مشکل شدند.

ایجاد انگیزه و حمایت از دانشجویان باعث تمایل آنها به مباحث علمی و گفتمان در فضای دانشگاه خواهد شد، همچنین استفاده از روانشناس و اساتید به‌جهت ایجاد رقبت در دانشجویان درجهت تعالی و افزایش اطلاعات نیز کارساز است.

بسترسازی لازمه افزایش مشارکت دانشجویان در کرسی‌ها

حسنا زرینی، دانشجوی واحد کرمانشاه و سرپرست گروه نون و القلم

وجه تمایز رویداد دوره سوم نسبت به سال‌های پیش این است که در این دوره شریط بسیار آرام‌تر و تنش کمتری را تجربه کردیم. کما اینکه رویداد رویکرد رقابتی هم داشت. فضای مطالعاتی بسیار عالی بود، برای مثال سال پیش دانشجویان فقط تا ساعت ۱۲ شب فرصت مطالعه و تحقیق داشتند، اما در رویداد سوم شرکت‌کنندگان می‌توانستند بدون محدودیت زمانی با یکدیگر در راستای مسائل رویداد همکاری داشته باشند.

فکر می‌کنم در زمینه کرسی‌های آزاداندیشی معاونت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها باید دانشجویان را برای حضور در کرسی‌ها تشویق کنند، جلسات معارفه برگزار کرده و ماهیت کرسی را تشریح کنند. اگر توضیحات برای دانشجویان شفاف‌تر شود و به‌جای اعلام لحظه آخری برای ثبت‌نام، در فضای دانشجویی بسترسازی صورت گیرد دانشجویان بیشتری از رشته‌های متفاوت به این سمت متمایل خواهند شد.

معاونت‌های فرهنگی در کرسی‌ها فعال‌تر باشند

درسا خرازی، دانشجوی واحد کرمانشاه و محقق گروه نون و القلم

تشریفات و پذیرایی از دانشجویان در این رویداد بسیار عالی بود. برخی از دانشجویان شرکت‌کننده در این رویداد اصالتا شهرستانی هستند، احساس راحتی و آرامش در کیفیت پژوهش و فعالیت آنها بسیار تاثیرگذار است. کیفیت این رویداد قابل قبول بود، اما باید بگویم که ما توقع داشتیم با گروه‌هایی مواجه شویم که از لحاظ علمی از سطح بالاتری برخوردار باشند، بسیاری از تیم‌های مقابل ما برای مباحثات در سطح کشوری نبودند و این مساله برای ما جای تعجب داشت.

معاونت فرهنگی در دانشگاه‌ها باید در زمینه کرسی‌های آزاداندیشی فعالیت بیشتری داشته باشد، فضای دانشگاه نیازمند برنامه‌ای در راستای ارتقای سطح اطلاعات دانشجویان است. محصلان دانشگاهی باید آماده رویدادهایی مانند کرسی‌های آزاداندیشی باشند.

مرحله نهایی نباید فقط در تهران برگزار شود

رضا فروغی‌وند، دانشجوی واحد اردبیل و محقق گروه پله‌پله تا دنیای نوین

عدم هماهنگی بین دانشگاه‌های آزاد شهرستان با دانشگاه تهران‌مرکز از نقاط ضعف این رویداد بود، همچنین امکاناتی که به دانشگاه‌های شهرستان تعلق می‌گیرد در قیاس با تهران ناچیز است. رسیدن یک تیم شهرستانی با امکانات کم، عدم‌همراهی اساتید به مرحله کشوری بسیار ارزشمند است، اما تجمع امکانات در پایتخت به دانشگاه‌های شهرستان ضربه می‌زند.

اطلاع‌رسانی موضوعات پس از اتمام هر مرحله بسیار دیر صورت می‌گرفت و تمام تیم‌ها از لحاظ مدیریت روانی با چالش روبه‌رو شدند، اما همگرا شدن دانشگاه‌های آزاد اسلامی تمام ایران با یکدیگر مهم‌ترین اتفاق رویداد کرسی‌های آزاداندیشی بود، زیرا کمتر فرصتی پیش می‌آید که دانشجویان یک دانشگاه بتوانند با دانشجویان دانشگاه‌های دیگر ارتباط داشته باشند. نیاز است در اختتامیه رویداد کرسی‌های آزاداندیشی نماینده هر گروه فرصت صحبت داشته باشد و نظرات آنها توسط مسئولان شنیده شود. همچنین اساتید و مسئولان سفرهایی به دانشگاه‌های شهرستان‌ها داشته باشند و کمبودها را ببینند، عدالت آموزشی باید در تمام واحدها اجرا شود. همچنین مرحله نهایی نباید فقط در تهران برگزار شود؛ هر سال قبل از برگزاری این رویداد باید همایشی بین تمام دانشگاه‌های آزاد برگزار شده و نظرات افراد مدنظر قرار گیرد.

عملکرد داوران نیازمند فرآیند دقیق نظارتی

کیارش اسدی‌کمال، دانشجوی واحد تهران‌غرب و سخنران تیم انسان آزاد اندیش

برگزاری این رویداد در سطح دانشگاه آزاد، گفت‌وگو را محور قرار داده و به دانشجویان یاد می‌دهد بعد از حضور در جامعه از گفت‌وگو به‌جای هر اقدام دیگری استفاده کند. با این اقدام اعتمادبه‌نفس دانشجویان افزایش‌یافته و آنها احساس می‌کنند که به سخنان آنها توجه می‌شود. حتی اگر در پشت‌پرده نتوان به همه حرف‌ها رسیدگی کرد.

اگر در فرآیند برگزاری نتوان داورها را به‌درستی توجیه کرد، امکان بی‌عدالتی به‌مراتب بالا می‌رود. همچنین از دیگر نکات منفی و بسیار مهم این دوره، نبود یک فرآیند درست و دقیق نظارت بر عملکرد داورها و حتی بر نحوه امتیازدهی به دانشجویان بوده است. به بیان دیگر در زمان اعتراضات سیستمی درنظر گرفته نشده بود تا به‌عنوان یک شخص سوم در زمان اعتراضات بر عملکرد داورها از آن استفاده کرد. اگر این امر درنظر گرفته می‌شد به‌مراتب عملکرد داوری نیز افزایش می‌یافت. از سوی دیگر استفاده از چراغ سبز و قرمز یکی دیگر از اشکالات این دوره از مسابقات بود. بر اساس این فرآیند اگر تیمی سه چراغ سبز دریافت می‌کرد و در مقابل تیم دیگر چهار چراغ سبز، تیمی به مرحله بعد صعود می‌کرد که چراغ سبز بیشتری کسب کرده باشد؛ اما ممکن بوده که امتیاز عددی همان تیم محروم از صعود، به‌مراتب بالاتر از تیم راه یافته به مرحله بعد باشد. چون مباحث مطرح شده در این رویداد در محورهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بوده، بهتر است دانشگاه آزاد ایده‌های خوب را برداشته و در زمان مناسب در اجتماع پیاده‌سازی کند. با این اقدام انگیزه دانشجویان به‌مراتب بالاتر می‌رود. همچنین بهتر است مکان برگزاری فینال مسابقات به‌صورت چرخشی در دیگر واحدها نیز برگزار شده و از تمرکز در تهران، خارج شود.